

nortura
- fra råvarer til merkevarer

Gilde

PRIOR

Formålet til Nortura SA

Nortura har som formål å omsette medlemmenes slakt, egg, livdyr og ull slik at medlemmene får det best mulig økonomiske resultat av sin husdyrproduksjon.

Positiv

Pålitelig

Målrettet

Nyskapende

Inspirere til alle tiders mat

Å inspirere peker på to egenskaper:

Inspirere i vår væremåte, atferd og holdninger

Inspirere med vår enestående kvalitet

Fire viktige forbrukertrender i samfunnet

Helse/sunnhet

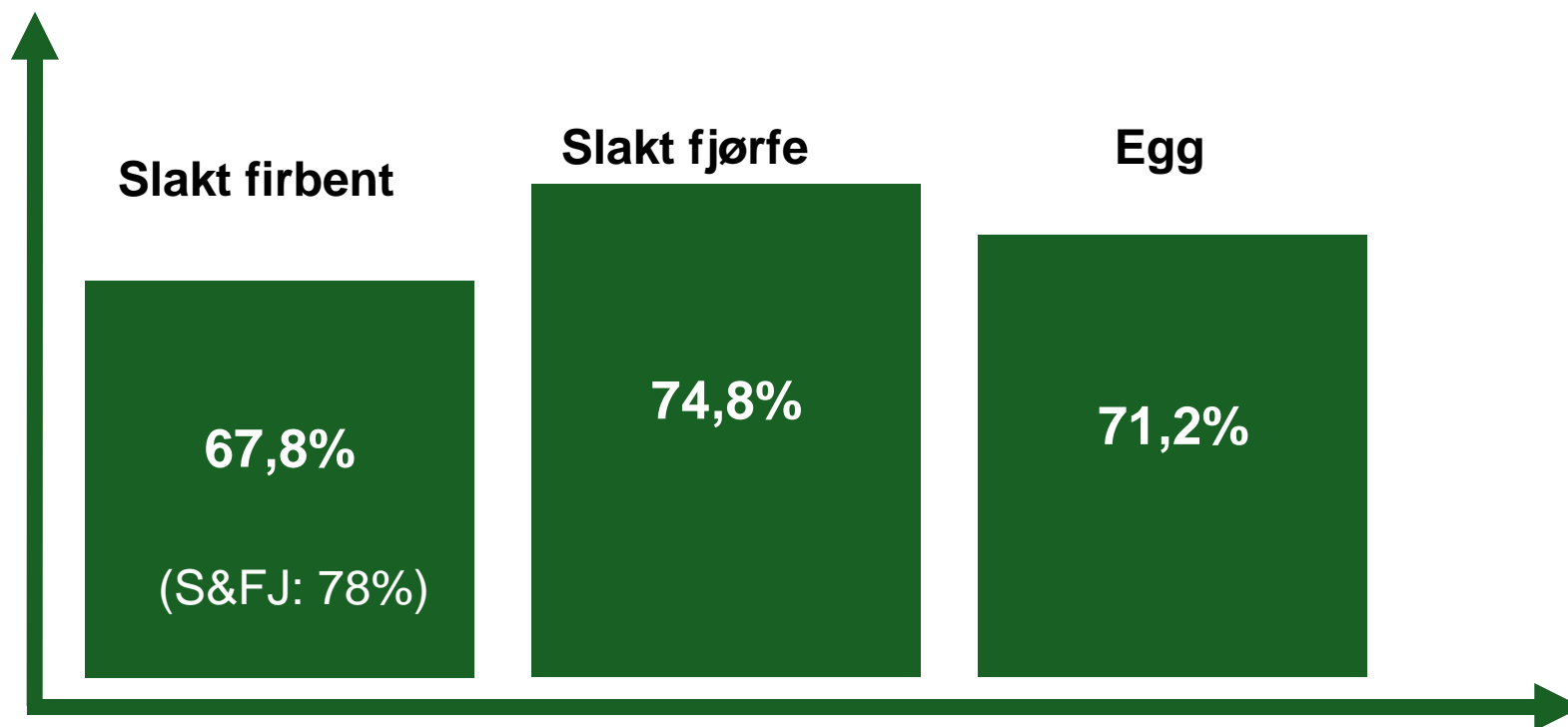
Miljø og etikk

Lettvinthet

Nytelse

Markedsandeler

Konkurrenter:

- Fatland
- Spis
- Furuseth
- Prima Jæren
- NK
- Andre

Konkurrenter:

- Rema (Norsk Kylling)
- Cardinal

Konkurrenter:

- Cardinal Ski
- Jonas H. Meling
- Nødland og Gundersen
- Knallgoe egg
- Toten Egg

Trygg mat og omdømme

Trygg mat omfatter alle forhold som er av betydning for samfunnets og forbrukernes tillit til norske kjøttprodukter

Prioriterte områder

- Folkehelse
- Dyrevelferd
- Dyrehelse
- Miljø
- Kvalitet

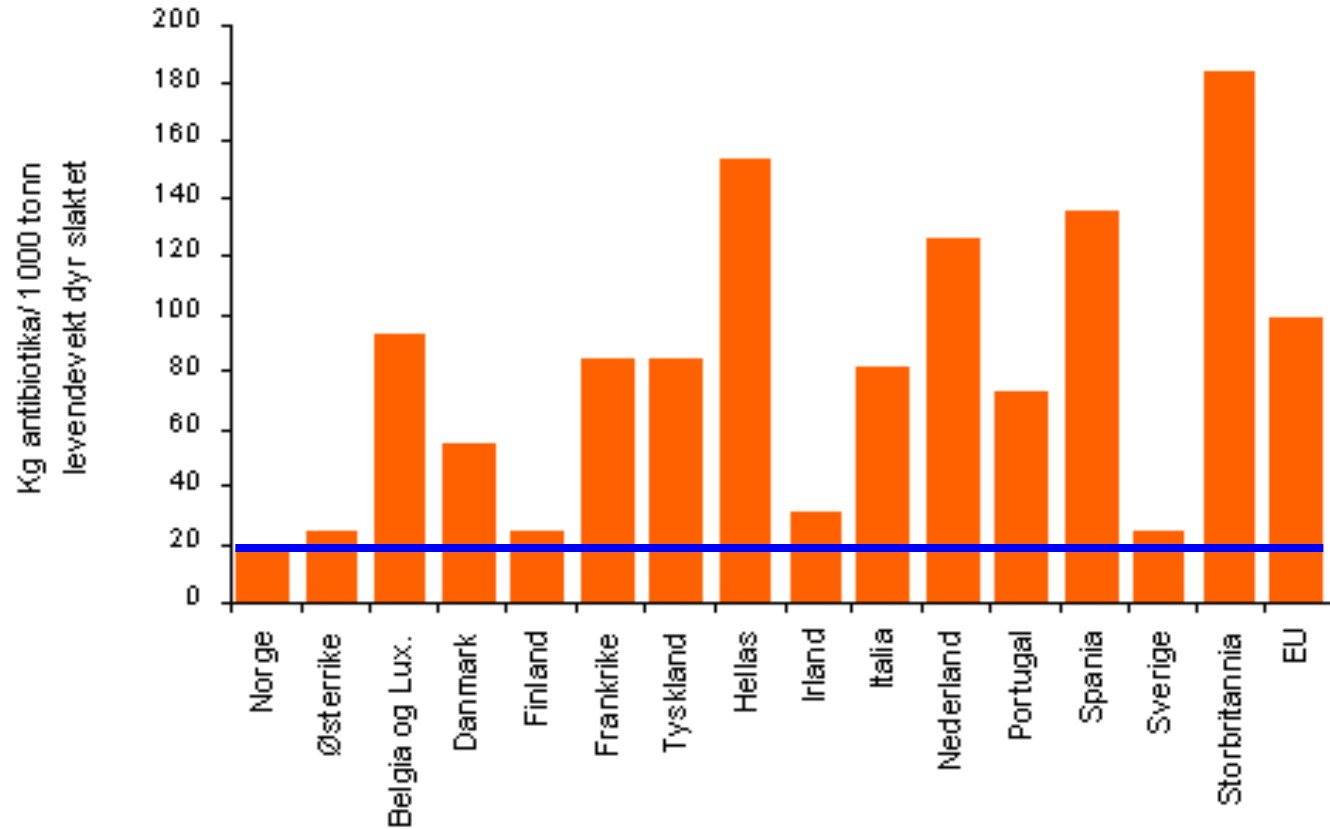
Arbeidsmåter

- Risikoanalyser
- Kvalitetssikring
- Uavhengige revisjoner
- Beredskap
- Kommunikasjon

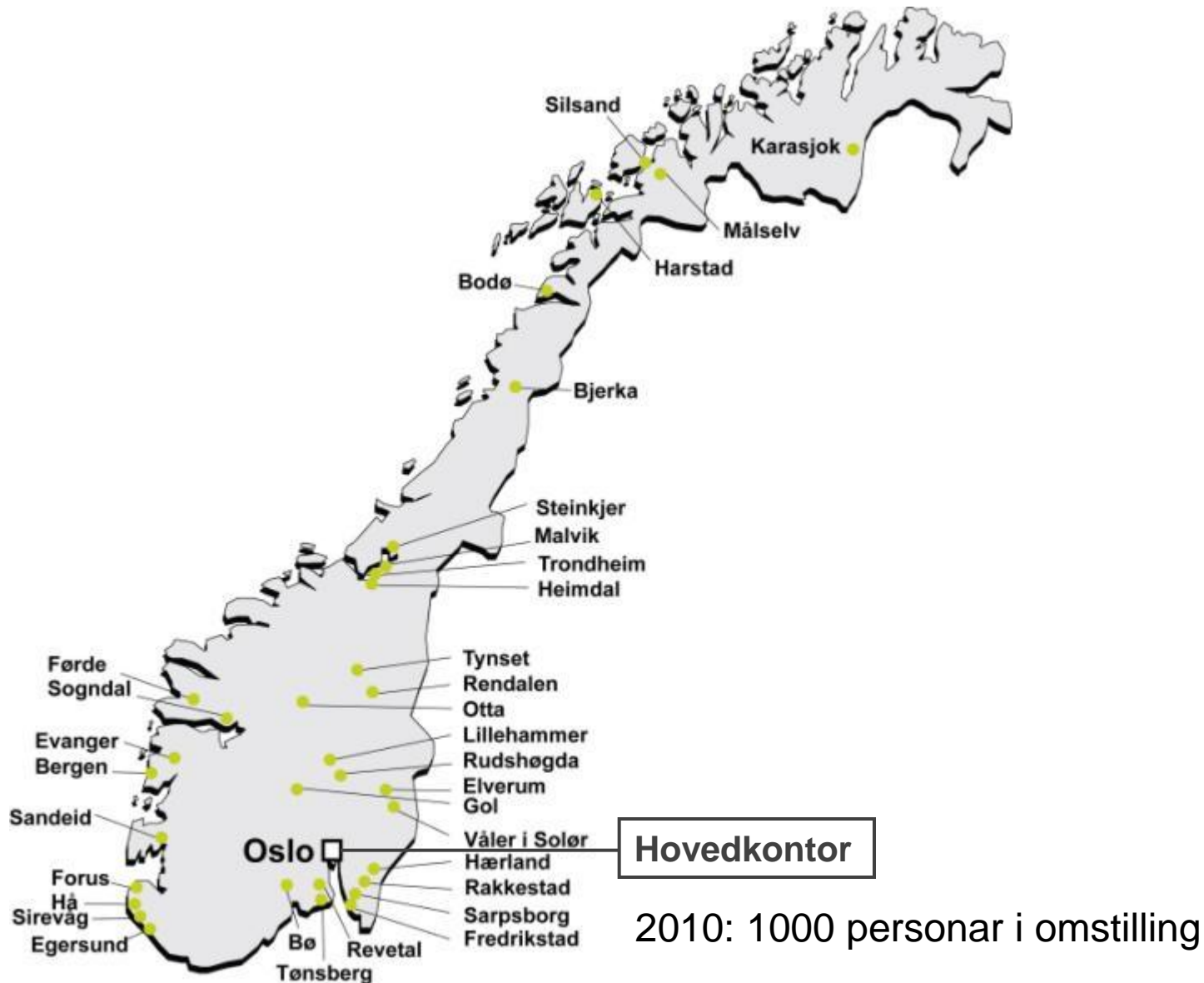
Forbruk av antibiotika til dyr i Europa

Norge rundt med Nortura!

8 t

Nortura Førde

**Den største industriarbeidsplassen i kommunen
Moderne råvarefabrikk i ein krevjande varestrøm**

Inntransportområde: 30 000 kv km

(Danmark 43 000 kv km, Nederland 41 000 kv km)

Medlemssenter

- Ca 4000 leverandører
- Faglig rådgiving til bonden
- Livdyrformidling
- Innmelding slakt
- Transportplanlegging
- Inntransport
- Avrekning

6 transportselskap ,snitt 17 biler/dag (sesong 35 biler/dag)

Slakte- og skjereplanlegging

- **Tirsdag:**
  - **Innmeldingsfrist kl 24.00**
- **Onsdag:**
  - **Kl 0730: Lokal planlegging ifht innmeldte tal og slakte-/skjere og transportkapasitet**
  - **Kl 0800 : tlf møte alle anlegg i Nortura**
  - **Kl 0815: tlf møte Region Vest**
  - **Kl 0830: lokalt møte Nortura Førde**
  - **Kl 1200: endelig slakteplan klar for neste veke**
  - **Tilbakemelding til produsent om endelig leveringstidspunkt, lage køyreplanar.**
- **Torsdag:**
  - **Kl 0730: lokal skjere/pakke- og mannskapsplan for neste veke**

Inntransportplan

KØYREPLAN		Tysdag 04.10.11								P = Plan R = Reelt		VEKE		40						
Sjåfør	Start	P Ank.	R Ank.	Gris		Purke		Okse	Kvige	Ku	Storfe	Kalv		Sau/Lam		Geit		Hest		Rute
				P	R	P	R	P	P	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	
Nedrebø		800	740	20	20			7			7									Førde/Klopsad
Bringeland		1500	1450											120	118					Solund
Dvergsdal		1300	1330											117	127		1			Florø kai
Nedrebø		2000	1954											145	145			75pels		Værlandet
Dvergsdal		1600	1530											109	95					Kvammen
Dvergsdal		1930	1840											65	72	40	34			Jølster
Roger		2000	1500					4	1	1	6			8	9					Barmen
Johs. 3		1730	2000							2	2			118	115					Soleibotten
Kåre 16			1200							5	5	5	5	39	31					Masfj.
Eig. Transport														25	25					
SUM				20	20			11	1	8	20	5	5	746	737	40	35			
Sum skjema 1				20	20			11	1	8	20	5	5	746	737	40	35			
Sum skjema 2				123	124			14	7	50	70	1	1	1447	1456	15	16			
Totalsum				143	144			25	8	58	90	6	6	2193	2193	55	51			

Sjåfør	Start	P	R	Gris		Purke		Okse	Kvige	Ku	Storfe	Kalv		Sau		Geit		Hest		Rute
		Ank.	Ank.	P	R	P	R	P	P	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	
Geir Morten		1900	2030					3	1	8	12			130	116					Marifj/Aurland
Geir Morten		1100	1100											260	265					Luster
Kåre Olav		1200	1045											260	270					Fresvik
Thorbjørn		1500	1240							7	7	1	1					1kg		Hafslo
Bjørn		1015	1045					1	2	11	14									Eid
Inge Roger		2000	2130											240	200					Stadlandet
Bjørn		2000	2145					4	2	8	13				54					Stadlandet
Inge Roger		1100	1000	21	21									100	94					Hyen
Myklebust		1200	1110	45	46									50	50					Vartdal
Myklebust		1300	1245	10	10				2	8	11									Ulsteinvik
Myklebust		2100	1900							1				98	94					Folkestad
Myklebust		1200	1045											119	115					Barstadvika
Frøysa		seint	245											140	145					Rauma
Frøysa		1300	1245	7	7			6		7	13									Tresfjord
Frøysa		1200	1215	40	40									50	53	15	16			Eidsdal
SUM				123	124			14	7	50	70	1	1	1447	1456	15	16			

KØYREPLAN SUMMERT PR. VEKE

P = Plan

R = Reelt

VEKE 40

Dag	Gris		Purke		Okse	Kvige	Ku	Storfe	Kalv		Sau/Lam		Geit		Hest	
	P	R	P	R	P	P	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Sum søndag					34	5	24	63	8	8	1507	1479				
Sum mandag	151	151			60	12	87	156		2	2237	2257				
Sum tysdag	143	144			25	8	58	90	6	6	2193	2193	55	51		
Sum onsdag	158	158	15	13	19	12	79	111	48	49	2238	2222	45	42		
Sum torsdag	2	2			76	15	49	138	7	6	2566	2559	20	28		2
Sum fredag	151	147	1		7	2	20	29			591	586				
Sum laurdag																
Totalsum for veka	605	602	16	13	221	54	317	587	69	71	11332	11296	120	121		2

Slakting

- 26 500stk storfe
2. største i Norge
- 118 300 stk småfe
2. største i Norge
(90 000 sept/okt)
- 36000 stk gris
= 12200 tonn

Skjering

- 14 000 storfe
- 138500 småfe - landets største
= 6659 tonn

Finstykkavdeling

- 570 tonn pr år. Fårikålkjøtt, T-bone og kraftbein utgjør tyngda av produksjonen
- Iløpet av 6 veker i sept/okt produserer vi 12-14 tonn fårikål kvar dag

Ull

- 500 tonn ull pr år
- Selgast til norske ullvarefabrikkar eller eksporterast til England via vårt datterselskap Norilia.
- Sluttbrukarar over heile verden.

Storfekam fra Sunnfjord - ein ide` - og eit produkt fra Nortura Førde - utvikla saman med Brimi

Avtaler med De Historiske hotell og Brimi

8 FREDAG 11. FEBRUAR – NR. 06 / 2011

Dagligvarehandelen

■ Nortura serverer: Superior-spesialiteter

Norturas nye premiumsortiment kommer nå på tallerkenen hos De Historiske Hoteller. Og like bakom synger dagligvarehandelen.

AV STIAN VASVIK
stian@dagligvarehandelen.com

OG ARNE GIVERHOLT
arne@dagligvarehandelen.com

Under stor ståhei, med blant annet toppkokkene Arne Brimi og Jørn Lie tilstede, ble det nye Superior-sorti-

INDUSTRI

OPPLEVELSE: Et måltid skal være mer enn å mette sultne mager. Det bør være en opplevelse, mener stjernekokkene Jørn Lie (t.v.) og Arne Brimi. De syv nyutviklede produktene skal gi solide opplevelser.

holder Jacobsen og fortsetter:

- Nortura er jo også den største produsenten av nisseprodukter i Norge, noe vi vil betone mer enn før. Vi håper Superior-serien kan fungere som spydspiss for flere premium-produkter inn i dagligvarehandelens disker.

Han bekrefter at Nortura allerede har fått henvendelser fra dagligvarekjeder som vil liste produktene.

Historie og sporing

Nortura har arbeidet svært tett med bøndene under utviklingen av sortimentet. De har vist stort enga-

«Vi håper Superior-serien kan fungere som spydspiss for flere premium-produkter inn i dagligvarehandelens disker»

mange innspill.
- En av våre målsettinger er at spisegjester og forbrukere forrygget skal få et forhold til produsentene. Det har de nemlig virkelig fortjent. Sentralt i satsningen står historien bak produktene. Nortura hevder

sagt avgjørende når historien skal fortelles.

Kjøttensamvirket holder derfor på å utvikle seg et system som skal gjøre det enkelt for forbrukerne å spore produktene selv. Ved hjelp av Kari kunne bli kjent med produsentene.

- Det finnes mange myter om at norske kjøttprodusenter ligger langt bak utenlandske kolleger. Vi har ambisjoner om å avlive disse,

Dyrevelferd

- 1. Dyra skal ha det bra**
- 2. Det skal sjå slik ut**
- 3. Vi skal følge regelverket**
- 4. Vi skal ha nødvendig dokumentasjon**

Nortura legg lista høgare inn lovverket: Vi krev Etisk rekneskap som vurderer alt som påvirker dyrevelferda: pålessing, dyrebil, køyrestil, transporttid, støy, lys, vinklar, hindringar, foring, areal pr dyr, operatør, avliving, stress osv

Summen av aktivitetar:

- Nortura Førde er Noregs 6. største slakteri målt i tonnasje slakt
  - 122 fast ansatte (+ 30 personar i innleigde tjenester og Mattilsyn)
  - 145 årsverk
  - Sept og okt- årets lam skal slaktast: 260 ansatte. 140 sesongarbeidarar hentast fra Norge, Sverige, resten av Europa og New Zealand
  - Omsetning: 2,99 mill/årsverk =420 mill/år

Nortura Førde - ein framtidfabrikk

- Kontinuerlig forbedringsarbeid og strukturendringar utviklar fabrikken raskt
- Invisterer 45 mill i 2010-2011:
  - Ny storfefjøs
  - Nye kjøleceller
  - Utbedringar på grislinje
  - Ny skjerelinje for sau
  - Linjeklipp
  - Ny vaskehall for dyrebilar
  - Utbedring på renseanlegg
  - Hygienesluse
  - Vareflyt i sokkeletasje
  - Gris og småfe samtidig
  - +++

Økonomi Førde

	FØRDE			
	VI 2008	VI 2009	VI 2010	BU 2011
Bto.fortjeneste	117 042	131 480	143 324	157 139
Personalkostnader	-58 530	-58 396	-64 985	-66 050
Dekningsbidrag	83 114	73 083	78 339	91 089
Driftskostnader eget anlegg	-59 218	-33 513	-35 607	-34 571
Resultat eget anlegg	16 556	39 571	43 153	56 797
Felleskostnader adm	-8 318	-11 048	-11 969	-11 572
Avskastningskrav	-9 885	-7 852	-5 355	-5 053
Resultat totalt	6 671	20 670	25 828	40 173

Større volum, effekt av investeringar og kontinuerlig forbedring viser att på bunnlinja

Potensiale i Førde

- Auka tilførsjar alle dyreslag
- Utnytte ledig kapasitet
- Effektivisering i skjering; teknologi og lønssystem
- Energisparing
- Kontinuerlig drift
- Ferskhud-handtering
- Leiarutvikling
- **Kontinuerlig forbedring - i all framtid**

Kjøttprisar

Nortura

- fra råvarer til merkevarer

Prognose 2012 – januar 2012

	Tilførsler		Import- kvoter	Engrossalg		Balanse
	tonn	%		tonn	%	
Storfe/kalv	79 400	98	6 900 1)	94 600	101	-8 300
Sau/lam	23 850	104	1 350 2)	25 400	104	-200
Gris	132 900	102	2 300 3)	131 000	101	4 200
Egg	57 950	105	4)	57 550	102	400
Kylling	78 000	106	800 5)	77 800	103	1 000
Kalkun	10 000	108		10 000	105	0

1) For storfe er det inkludert en antatt SACU-import av 4.921 tonn storfekjøtt m/ben. Videre er WTO-kvoten på 1084 tonn samt ny årlig importkvote fra EU på 900 tonn tatt med.

2) Importen inkluderer WTO-kvoten på 206 tonn, import av 600 tonn fra Island og 530 tonn SACU m/ben.

3) Inkludert spekk og småflesk på 900 tonn og 800 tonn av WTO-kvoten på 1.381 tonn. Inkluderer også

EU-kvote på 600 tonn.

4) Forutsetter ingen import av egg.

5) EU-kvote på 800 tonn.

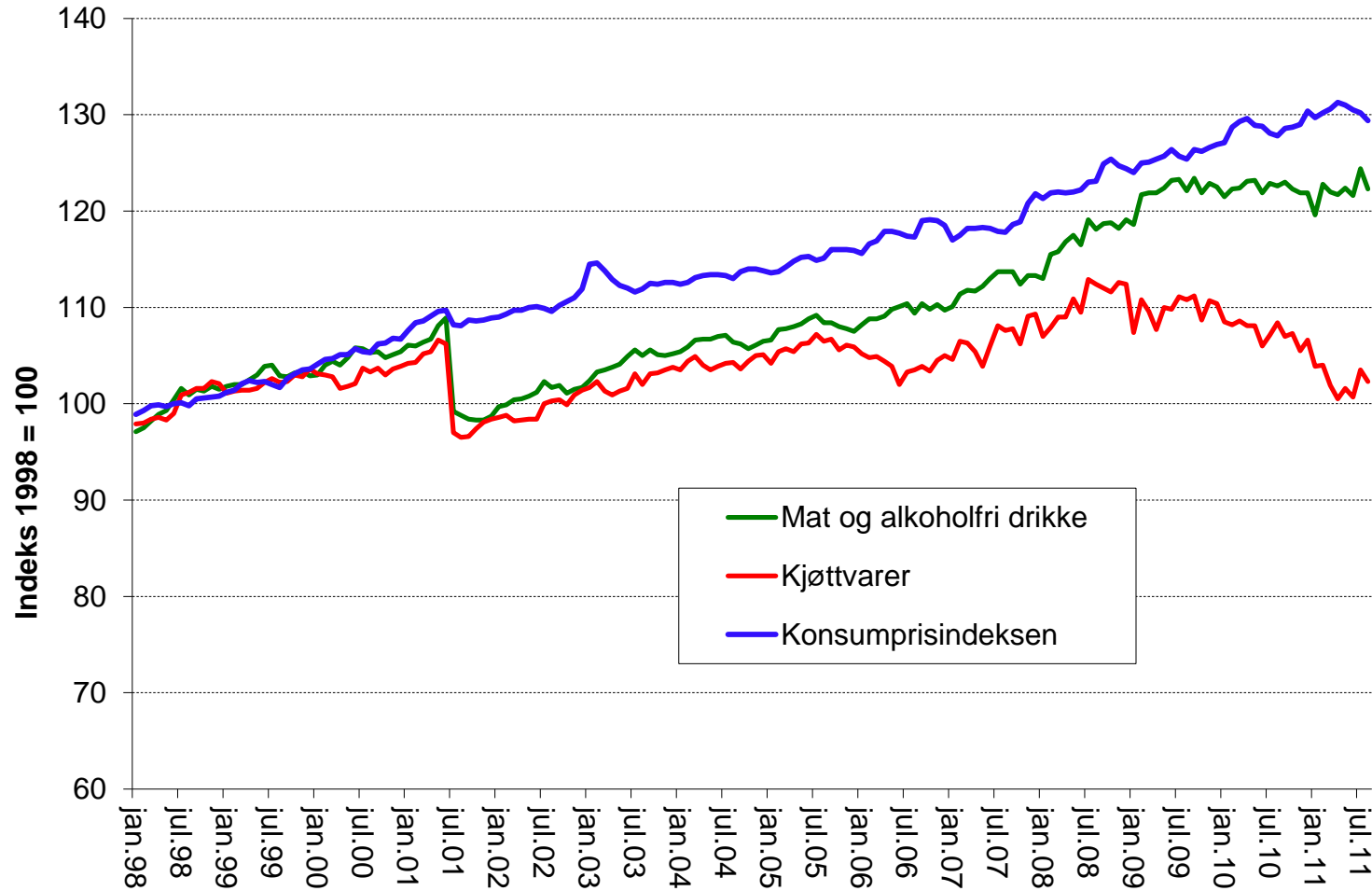
Forutsetninger prisuttak:

Planlagt gjennomsnittlig engrospris på storfe på kr 50,70.

Uttak av målpris på lam og egg i 2012.

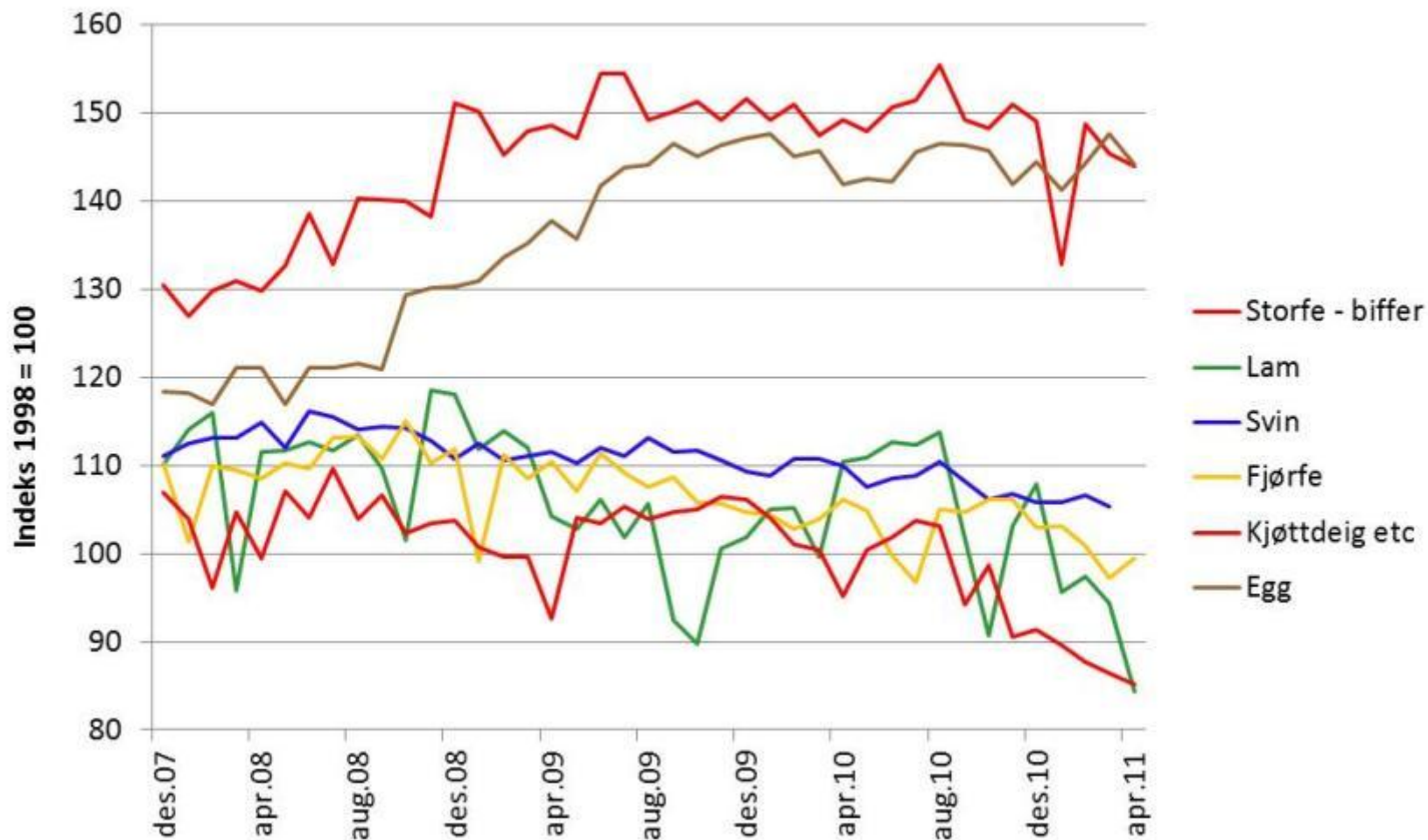
Avvik fra målpris på 60 øre for gris i avtaleår 11/12.

Kjøtt har blitt billigere og billigere...

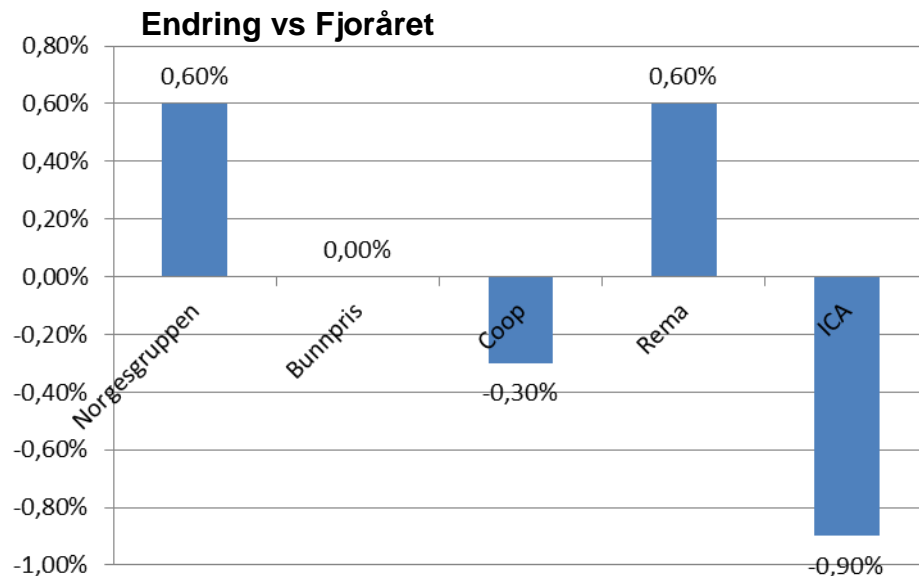
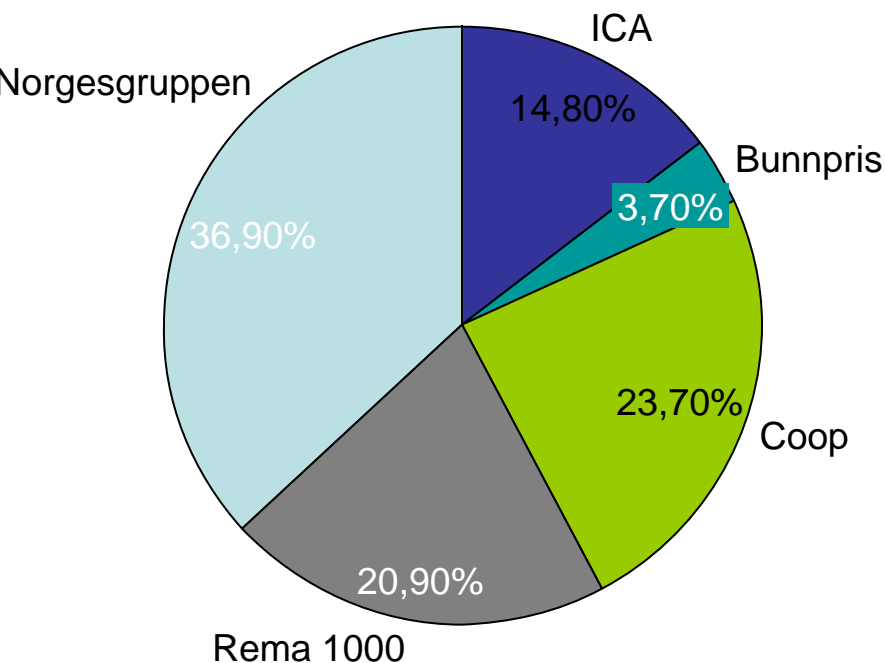

Bekymringsfull nedgang i forbrukerprisar

Datakilde: NILF

Salg: NorgesGruppen er største aktør og vokser mest sammen med Rema

- Alle DV kundene har ulike behov.
- Om Nortura skal lykkes med sine vekstambisjoner må vi derfor lykkes med vekst og tilpasse oss hver enkelt kjede.
- Mer enn 55% av dagligvare volumet går i dag til NG.
- Vekst også hos de andre kjedene er viktig for Norturas lønnsomhet

NG:Kiwii,Joker, Spar,Ultra,Meny,Mix

ACNielsen helår 2010, og utvikling
kjedeandel %-poeng Vs fjorår

Blokkdannelse & partnerskap i dagligvarehandelen

	 NorgesGruppen			
Merkevare fokus	√			√
EMV fokus		√	√	√
Strategisk partnerskap	√	√		
Vertikal integrasjon				√
EMV 2009:	9,4%	12,3%	3,7%	41,6%
EMV 2011:	11,0%	17,1%	8,0%	43,0%

Våre merkevarer taper andeler til EMV i alle kjeder unntatt NorgesGruppen.

Hovedleverandør rødt kjøtt:		 	 	
Hovedleverandør hvitt kjøtt:		 		

Resultater matvarekorga

Arbeidstid per matvarekurv - timer og minutter

